

[Carsten Raft.]

ikke syntes var værdige til at komme der. Men det er et administrationsspørgsmål. Vi må kapitulere overfor kravet om, at disse unge skal have en mulighed for at rette sig også derigennem, og overlade til administrationen og sessionerne at finde den rigtige fremgangsmåde, således at værnene ikke lider skade, idet man må være fuldkommen klar på, at een dårlig karakter i et kompagni kan under ganske bestemte forhold, hvor det øvrige kompagni er svagt, ødelægge hele tjenesten for de andre og ødelægge formålet med tjenesten.

Jeg ønsker her at gøre en konkret bemærkning, nemlig den, at jeg er lidt bekymret ved, at bestemmelsen om ungdomsfængslet er faldet ud, således at en mand, der kommer fra ungdomsfængslet, uden særlig bedømmelse kan gå lige ind i de værnepligtiges rækker. Såvidt jeg har forstået, idømmes ungdomsfængsel for udslag af forbryderiske tilbøjeligheder eller af hang til lediggang. Denne definition er jo ikke nogen anbefaling for folk, der går lige ind i de værnepligtiges rækker. Jeg forstår, at værnepligtsudvalget egentlig havde ønsket ungdomsfængslet opført blandt de ting, der skulle kræve en ganske særlig sessionsbedømmelse, men at det er straffelovskommissionen, der har fået dette ændret. Jeg tror, der er nogen grund til at undersøge, om det har været rigtigt at gøre dette.

Hvad jeg her har sagt, er betragtninger, som jeg synes man uvilkårligt må gøre sig i forbindelse med den foreslåede ændring. Det er ikke nogen kritik af forslaget, ikke noget forsøg på at stille ændringsforslag, men det er betragtninger, som jeg, når man stilles overfor dette forslag fra en sagkyndig kommission, synes er naturlige ud fra folkelige synspunkter og ud fra hensynet til værnenes tarv.

Jeg vil derfor udtale ønsket om, at man får lejlighed til i udvalget lidt nærmere at undersøge disse spørgsmål og se, om det eventuelt ville være rigtigt — hvis vi kunne blive enige med den højtærede minister derom — i betænkningen og på anden måde at understrege nogle af de forsigtighedsforanstaltninger, som ved flere af disse reformer må antages at være nødvendige, og som man måske fra rigsdagens side kunne ønske lidt skarpere udtrykt, for at andre fremtidige magthavere — og også

ministre — kan være klar over, hvad de i så henseende har at rette sig efter.

Værnepligten er en meget vigtig bestanddel af demokratiet, og det er meget vigtigt at sørge for, at linierne bliver rene og klare, ligesom det er af største vigtighed for opbygningen af forsvaret og for det apparat, der er ved at blive skabt, at de mennesker, der skal skabe dette apparats indhold, og som skal leve indenfor det, får en sådan placering, at der bliver det rigtige liv og den rette ånd i arbejdet.

Det er som sagt meget vigtige spørgsmål, vi behandler her, spørgsmål, der nok kan gøre krav på en omhyggelig udvalgsbehandling.

Johs. Christiansen: Efter hvad man må skønne, har der for ministeriet foreligget navnlig to vægtige grunde til at søge værnepligtsloven ændret, for det første en ubetinget anerkendelsesværdig bestræbelse for at give loven et mere humant indslag, end den hidtil har rummet, og for det andet en mindre anerkendelsesværdig, men for ministeren og hans politik ganske logisk bestemt nødvendighed af at søge landets unge inddraget tidligst muligt under militærets myndighedsområde.

Den første grund kan jeg naturligvis fuldtud billige, og jeg vil gerne yde mit bidrag til, at den fyldestgøres.

Den anden grund kan jeg derimod ikke billige. Efter min og mit partis opfattelse er det for tidligt at indkalde 18-årige til militærtjeneste. Dels er deres uddannelse i almindelighed ikke afsluttet på så tidligt et tidspunkt, dels står det sådan for mig, at med det, der i dag bydes det indkaldte mandskab, vil det af flere grunde være heldigt, at udskrivningen først sker i det 19. eller 20. år. Vi ser da også, at sådan er forholdet fremdeles i vore nabolande — og også i Schweiz —, medens Frankrig først indkalder i det 20. år.

Der er — som man vil se — en dualisme i den principielle stilling, jeg må tage til lovforslaget, og den indebærer, at jeg kan deltage i arbejdet for at fremme det gode, som lovforslaget indeholder, medens jeg må overlade ansvaret for lovforslagets endelige vedtagelse til andre.

Lovforslaget er, såvidt jeg kan se, affattet i nøje overensstemmelse med det udkast, der ledsager den betænkning, som indenrigs-